

Budget 2027-30 – Budgetanalyser afrapportering

Forventningsafstemning med borgerne og inddragelse af civilsamfund (afsæt i velfærdsborgersamlingen)

Baggrund, beskrivelse og formål

Medlemmerne af velfærdsborgersamlingen i Greve Kommune 2024 anbefalede at øge samspillet mellem kommune og civilsamfund for at bidrage til at løse nogle af velfærdsudfordringerne. Det rejser et behov for at forventningsafstemme med borgerne, hvad fremtidens velfærd vil bestå i og hvilken rolle civilsamfundet skal spille. Det er ikke et spørgsmål *om* civilsamfundet skal spille en rolle, men *hvilken* og *hvordan*. Det er også væsentligt at understrege, at civilsamfundet ikke kan overtage kommunale opgaver, der kræver et fagligt ansvar eller myndighedsbehandling. Forventningen er, at civilsamfundets bidrag i særdeleshed er at supplere og styrke borgerens samlede livssituation gennem meningsfulde relationer, fællesskaber og aktiviteter.

Civilsamfundet har altid spillet en vigtig rolle i den danske foreningstradition, og de seneste år er der rettet politisk fokus på værdien og nødvendigheden af civilsamfundets bidrag til velfærdssamfundet. Det kommer bl.a. til udtryk i Ældrelovens princip om *”et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund”*. Med ældreloven bevæger ældreplejen sig fra en ydelsesbaseret velfærdsmodel til en helhedsorienteret og relationsbaseret tilgang, hvor velfærd i højere grad skabes i samspil mellem kommune, pårørende og civilsamfund. Frivillighed bliver dermed en integreret del af den samlede indsats. Den bevægelse skal ikke kun ske på ældreområdet, men på flere andre velfærdsområder.

Med Frivilligcenter Greve som koordinator og central aktør er der gode eksempler på samarbejde mellem frivillige foreninger, borgere, erhverv og kommunale institutioner, som skaber værdi for borgere i Greve Kommune. Formålet med budgetanalysen er at vurdere, hvordan civilsamfundet kommer til at spille en større rolle i skabelse af fællesskaber, livskvalitet og på den måde supplere borgernes velfærd og udskyder borgerens behov for hjælp fra kommunen. I budgetanalysen identificeres nøglefaktorer og forudsætninger for et velfungerende samspil og der gives anbefalinger til, hvordan samarbejde mellem frivillige organisationer, borgere, erhvervsliv og kommunens ansatte kan styrkes. Budgetanalysen leverer forslag til, hvordan civilsamfundet kan bidrage aktivt til fokusområder i budgetanalysen *Ældrelivet i Greve Kommune* i forhold til digitalisering og velfærdsteknologi, styrket rehabilitering og muligheden for plejebolig i eget hjem, samt til budgetanalysen *Yderlige initiativer der understøtter tidlig indsats på børne- og ungeområdet*, hvor der bl.a. er fokus på menneskelige og økonomiske konsekvenser af trivselsproblemer.

Hvem er civilsamfundet?

Civilsamfundet er en samlebetegnelse for den sektor, som hverken er staten og det offentlige og/eller det private marked. Det betyder for så vidt, at vi alle som borgere i Danmark er en del af civilsamfundet, hvis vi yder aktiviteter for andre mennesker udenfor vores daglige lønarbejde. Civilsamfundet anvendes i budgetanalysen som fælles betegnelse for borgere, der yder frivilligt arbejde.

Det strategiske sigte

Når der skal ske en forventningsafstemning med borgerne om, at fremtidens velfærd bliver til i et samarbejde mellem kommune og civilsamfund, vil det være nødvendigt at budskabet bliver tydeligere og mere offentligt – dels gennem borgerdialog, dels gennem kommunens platforme og kontaktholder ud mod civilsamfundet. Mulighederne er mange, men det er centralt, at det strategiske sigte er tydeligt og samstemt.

Det strategiske sigte med at udvide samspil med civilsamfundet er først og fremmest Greve Kommunes vision, som har fokus på aktiv borgerinddragelse, men også udmøntning af lovgivning (fx Ældreloven §7, Serviceloven §18 og Barnets lov §17). Derudover er det at imødegå mangel på arbejdskraft og behovet for at få de kommunale ressourcer til at række længere. Fremtidens velfærd kræver, at lokal- og civilsamfundets ressourcer og relationer bliver en integreret del af kommunale kerneopgaver. Fx skriver KL *"Inddragelse af og samarbejde med civilsamfund og erhvervsliv er i stadig højere grad nødvendigt for at imødekomme udfordringerne i velfærdssamfundet. Ikke blot fordi det kan give ekstra ressourcer i form af 'hænder', men også fordi samspillet fremmer civilt engagement og tilfører ny viden og løsninger, som kommunerne ikke selv kan skabe"* (Udspil om forebyggelse og sundhedsfremme i kommunerne; Maj 2024). Tanken er ikke, at civilsamfundets indsatser erstatter kommunale kerneopgaver, men at de kan gøre en positiv forskel for trivsel og sundhed og indirekte skabe velfærd eller øge livskvalitet med den afledte effekt, at udskyde eller reducere borgerens behov for kommunal service.

Med folkesundhedsloven, der forventes indført i 2027, tilvejebringes endnu et strategisk og lovmæssigt afsæt for at arbejde sammen med civilsamfundet om en samlet forebyggende sundhedsindsats gennem et borgerliv. Det arbejde vil stille yderligere krav til, hvordan samarbejde med frivillige gribes og organiseres i og på tværs af kommunens centre og fordrer, at der investeres i ressourcer som fx frivilligkonsulenter/brobyggere centralt og decentralt, der skal arbejde sammen med det fokus.

Med ca. 430 kultur- og idrætsforeninger er der en stærk foreningskultur i Greve Kommune og dermed mange bropiller at bygge videre på. Greve Kommune har siden 2013 haft et

Frivilligcenter, hvis rolle har udviklet sig fra at være en service for frivillige til at være en del af løsningen på velfærdsudfordringerne. Frivilligcenteret er en central aktør i forebyggelse af ensomhed blandt ældre, mobilisering af frivillige og samskabelse på tværs af forskellige sektorer samt anker i flere af de vellykkede projekter, hvor borgere gør en forskel for andre borgere. Udover de allerede engagerede borgere, er der borgere som efterspørger konkrete muligheder for at bidrage frivilligt.

Motivation af frivillighed

Det er besnærende at betragte civilsamfundet som gratis ekstra ressourcer, der supplerer eller direkte aflaster kommunens personale. *"Forskellen handler ikke om at frivilligt arbejde er noget man udfører af egen fri vilje, men at det er arbejde uden kompensation og professionalisme. Og det er faktisk der, dets værdi ligger"*, udtaler forsker Christian Groes i en artikel i Altinget (oktober 2023). Erfaringer fra frivillige organisationer, institutionelle aktører, andre kommuner og fra borgere, der yder frivilligt arbejde, peger entydigt på, at samarbejdet skal være ligeværdigt og basere sig på de frivilliges motivation, interesser, kompetencer eller erfaringer, som fx peer to peer, hvor borgere med ensartede erfaringer hjælper hinanden. Foreningen FriSe, der understøtter frivilligcentre i kommunerne, peger på, at det er vigtigt *"at skabe de gode matches mellem frivillige, opgaver og forhold. Det kræver, at der skabes gode processer og koordineres, så der sikres en ordentlig forventningsafstemning for alle involverede parter"*.

Det er vigtigt at huske, at frivillige engagerer sig af lyst og fri vilje. Deres motivation kommer indefra og er drevet af præference for en aktivitet, en sag, en indignation eller uretfærdighed, et sociale fællesskab eller noget helt andet. Den enkelte frivillige tager som regel afsæt i egne ønsker, men strækker sig langt for at indgå i fællesskaber og tage ansvar for deres forening og lokalsamfund. Kommunen skal respektere de frivilliges lyst og frie vilje fremfor at stille krav om løsning af velfærdsopgaver, som de frivillige skal forpligte sig til at løse.

Ifølge Torben Stenstrup, formand for Dansk Oplysningsforbund, risikerer kommunerne uforvarende at gøre stor skade på foreningslivet, hvis frivilligheden instrumentaliseres i bestræbelserne på at løse den gordiske velfærdsknude, hvilket han udtrykker *"Kommunerne er nødt til at få en større indsigt i mangfoldigheden og logikkerne i det lokale foreningsliv og udvikle nye samarbejdsmodeller, der respekterer og bygger på foreningernes formål og kerneopgave"* Altinget (oktober 2025).

Frivilligt arbejde har den dobbelte fordel, at det både gør noget godt for de mennesker, aktiviteterne er rette mod, og for de personer, som forestår aktiviteterne.

Forudsætninger for et ligeværdigt og værdiskabende samspil mellem civilsamfund og kommune

Kommunen skal være mere åben og inviterende og tænke ud over egne organisatoriske grænser ift. at opdyrke værdiskabende aktiviteter for borgerne. Der er behov for et nyt mindset i kommunen og en forståelse af, at velfærd skabes i samspil med lokalsamfundets fællesskaber og kommunen langt fra altid 'ved bedst'. I nogle tilfælde er det en fordel, at aktiviteter er formuleret og tilrettelagt i dialog mellem de frivillige og borgerne, som får hjælp eller støtte, fordi de frivillige er bedre til at sætte sig ind i borgerens situation og borgeren er måske mere åben overfor frivillige end overfor kommunale ansatte. I andre situationer koordinerer Frivilligcenter Greve kontakt mellem frivillige og kommunale arbejdspladser / institutioner, som efterspørger hjælp.

Organisering, rammer og vilkår

Et vellykket samarbejde mellem kommune og civilsamfundet kræver gensidig forventningsafstemning om konkrete opgaver, rammer, aftaler, snitflader til kommunens medarbejdere og hvilken hjælp og understøttelse de frivillige kan få. Det er ikke enkelt at ændre mindset og kultur i retning af større samspil med civilsamfundet, men det er muligt. Det kan ske via platforme for dialog, hvor medarbejdere, borgere og frivillige kan mødes. Medarbejderne bør involveres i dialog om de aktiviteter, der foregår på kommunale arbejdspladser som plejecentre, skoler eller dagtilbud, så der er klarhed over snitflader og roller for hhv. frivillige og ansatte.

Først og fremmest skal det være tydeligt, hvor, hvordan og til hvem borgere og foreninger kan henvende sig med ideer eller tilbyde deres hjælp. Det skal være nemt at yde en frivillig indsats.

Dernæst skal samarbejdet mellem Greve Kommune og Frivilligcenter Greve organiseres på en måde, så ressourcerne anvendes bedst muligt. I rapporten Evaluering af Frivilligcentre (2026) peger Rambøll på, at de kommuner, hvor samarbejdet fungerer bedst, har man bevæget sig væk fra et 'bestiller versus udfører' forhold mellem kommune og frivilligcenter henimod en mere samskabende tilgang. Frivilligcenterets kompetencer og erfaringer med at motiverer og bygge bro til civilsamfundet kan med fordel blive tydeligere for både borgere og kommunens medarbejdere.

Kommunen fungerer også som brobygger og skal desuden understøtte, koordinere, skabe rammer for og vedligeholde samarbejdsstrukturer. Det kræver dedikerede ressourcer. Særligt med folkesundhedsloven og det øgede krav til samarbejde på tværs indad i

kommunen og udad til civilsamfundet vil det være gavnligt, at der prioriteres ressourcer til at arbejde tværgående og med en kombination af strategisk og praksisnær funktion. Forebyggelseskonsulenterne spiller allerede en central brobygningsrolle ved at opsøge og pleje relationer til foreningslivet ift. aktivitetstilbud til ældre. Og netop på ældreområdet bliver der også arbejdet med partnerskaber.

Partnerskabssamarbejde mellem frivillige fra civilsamfundet, kommune, foreninger eller evt. virksomheder sker indenfor en given organisering med aftalte rammer, roller og ansvar og forudsætter klarhed over fælles formål og mål. Partnerskaber kræver gensidig tillid og ligeværdighed i samarbejdet om at skabe velfærd og trivsel for borgerne. Ældreministeriet har tilbage i 2024 udformet et kommissorium for partnerskaber, som *"skal bestå af centrale civilsamfundsaktører, kommuner, leverandører af ældrepleje og relevante myndigheder. Formålet med partnerskabet er at understøtte et tæt samspil mellem ældrepleje, lokale fællesskaber og civilsamfundet med henblik på, at meningsfulde fællesskaber og sociale aktiviteter skal styrke livskvalitet og trivsel hos ældre borgere"* og tydeliggør styrken i at formalisere samarbejdet.

Kendskab, videndeling og netværk

Gode relationer og indsigt i hinandens arbejde er en væsentlig forudsætning for at øge samspil på tværs. Det kræver tid og hjælpes på vej af rammer og struktur. For eksempel har Røde Kors og Frivilligcenter Greve rakt ud til kommunen for at mødes i et netværk med foreninger i Greve. Der har været afholdt to netværksmøde med repræsentation af ca. 40 foreninger og andre aktører (patientforeninger, kirker, beredskab, m.fl.). Netværksmøderne har affødt et ønske om at blive ved med at mødes og der planlægges med to årlige netværksmøder, der er forankret i Frivilligcenter Greve og planlægges i et samarbejde mellem Frivilligcenteret, Røde Kors, kommunen og øvrige netværksdeltagere. Greve Kommune benytter sig af Socialkompasset (greve.socialkompas.dk) som en central platform for aktiviteter og tilbud borgere og borgere imellem. I skrivende stund indeholder sitet 260 tilbud fordelt på 147 organisationer. Greve Kommunes brug af Socialkompasset kan med fordel udbygges og promoveres endnu tydeligere til såvel borgere som personale.

Politisk og ledelsesmæssig fokus

Mulighederne for samarbejde med civilsamfundet er mange, men det kræver politisk og ledelsesmæssig fokus. Det er centralt, at det strategiske sigte er tydeligt og samstemt, så der ledelsesmæssigt er et fundament for at række ud til civilsamfundet og et mandat til at finde

løsninger sammen. I flere af landets kommuner som Roskilde og Hvidovre har man en frivilligpolitik eller strategi til at understøtte samarbejdet med frivillige. Fredensborg Kommune har det, de kalder, Fredensborgmodellen, som blandt andet går ud på at øge synligheden omkring de frivilliges indsats og fremme borgernes muligheder for at udvise aktivt medborgerskab gennem frivilligt arbejde. Det sker dels ved at styrke netværk for ansatte, der arbejder med frivillighed samt ved at etablere læringsfællesskaber for institutioner ved at etablere en støttefunktion, som består af Frivilligcenteret og en konsulent i kommunen, som systematisk gennemfører kompetenceudvikling og støtte for at styrke frivillighedsindsatsen på institutioner.

Der skal opbygges tillid og skabes gode relationer for at lykkedes med at indfri potentialerne i samspil med civilsamfundet. Der er heldigvis mange gode eksempler og relationer at bygge videre på med Frivilligcenter Greve som koordinator og brobygger. Og netop brobygning er virkningsfuldt. Brobygningen understøtter den enkeltes tilknytning til og mulighed for at indgå i fællesskabet på egne præmisser og overkomme barrierer for at opnå samvær med andre. Barriererne kan være psykiske, sociale, helbredsmæssige eller logistiske. Brobygning kan tilrettelægges på mange måder og have fokus på kendskab til aktiviteter, følgeskab til aktiviteten, den gode velkomst i fællesskabet og inklusion i fællesskabet.

Dorte Bukdahl, der er ekspert i velfærd og sociale indsatser, skriver i en artikel fra Dagens Medicin (juni 2026) *"Ensomhed og mistrivsel fylder venteværelserne hos de praktiserende læger. Kronisk sygdom kræver mere end medicin. Overgangen mellem hospital, kommune og hjem er allerede et af sundhedsvæsenets største problemer. Her kan civilsamfundet være limen – hvis vi tør organisere samarbejdet langt mere ambitiøst. Det kræver også en ny type sundhedsfaglighed: en relationel, faciliterende og samskabende praksis, der gør det muligt for pårørende og civilsamfund at lykkes uden at brænde ud. Hvor vi mødes om, hvordan vi får vores respektive ressourcer i spil og gør kagen større. Frem for at tilgå samarbejdet som en forhandling i en nulsumslogik."*

Civilsamfundets rolle på børne- og ungeområdet

Civilsamfundet har allerede et vigtigt engagement i børn og unges fritidsliv i de mange foreninger i Greve Kommune. Men der er et endnu ikke udnyttet potentiale for at hjælpe sårbare børn og unge, som står udenfor disse fællesskaber. Brobygning, fællesskabsguider og mentorordninger er blot nogle af de måder, som civilsamfundet bruger til at fremme sårbare børn og unges deltagelsesmuligheder i fællesskaber. Når der i budgetanalysen sættes fokus på foreningerne, er det fordi de allerede har kapacitet og erfaringer, som gør dem velegnede til at bygge bro mellem civilsamfund, lokalområdet og børn, unge og deres forældre.

En mulighed er at frivillige bistår foreninger med at assistere børn og unge i deres møde med foreningslivet, som det bl.a. sker i det eksisterende tilbud *Unge Bevæger Foreningen*, som Frivilligcenter Greve og lokale idrætsforeninger er engageret i. Projektet motiverer unge, som står udenfor foreningslivet til at prøve kræfter med en given aktivitet og evt. give de unge mulighed for at udvikle et foreningsliv, som passer bedre til deres behov. Foreningerne har erfaring med at aktivere børn og unge, være i dialog med forældre og samarbejde med det lokale erhvervsliv. Civilsamfundet kan bidrage med ideer og besidder kompetencer, som er nyttige ift. at få børn og unge godt ind i fællesskaberne – fx kan de agere værter og gøre det mere trygt at komme ind i fællesskabet. Der kan hentes inspiration hos institutionelle aktører som fx DGI til at bygge bro til idræt- og foreningsfællesskaber.

Greve Kommune kan overveje at gå i dialog med lokale idræts- og kulturforeninger om at foreningerne yder en mere målrettet indsats for at løfte et større ansvar for at tage imod og rumme sårbare børn og unge og derigennem motivere foreningerne til at tage et større samfundsansvar.

I nogle kommuner er der mulighed for at være frivillig i dagtilbud som ekstra ressource nogle timer ad gangen. Det kræver planlægning og tydelighed ift. hvilke opgaver de frivillige kan løse – og kræver tæt dialog med personalet.

Civilsamfundets rolle på ældre- og sundhedsområdet

Samspil med civilsamfund om ældrelivet i Greve rummer et betydeligt potentiale på flere områder. Analysen på sundheds- og ældreområdet peger på, at der med fordel kan samarbejdes med frivillige om en forbyggende og rehabiliterende tilgang. Her kan civilsamfundet spille en vigtig rolle i at understøtte den del af borgerens forløb, der ligger uden for de kommunale indsatser. Frivillige fællesskaber, netværk og aktiviteter kan bidrage til at fastholde funktionsevne, motivation og sociale relationer efter endt trænings- eller rehabiliteringsforløb.

Erfaringer fra Greve og andre kommuner viser, at særligt brobygning mellem kommunale indsatser, civilsamfund og lokale fællesskaber er en central forebyggende investering, fordi det understøtter borgernes mulighed for at bevare selvstændighed, trivsel og deltagelse i hverdagslivet og evt. kunne blive boende i eget hjem. Det ses fx med overgangen fra Visiteret Motion til foreningerne Tune IF og Greve Seniorsport. Efter endt forløb i Visiteret Motion, arbejdes der systematisk sammen med frivillige om at hjælpe borgere videre fra kommunale indsatser til lokale fællesskaber og aktiviteter for at styrke borgerens egne ressourcer, sociale netværk og handlekraft. Tilsvarende har man i Træningsenheden stor succes med, at borgere hjælper borgere efter peer-to-peer-princippet over i foreningslivet.

Det kan forebygge bl.a. ensomhed, funktionstab, og derigennem nedbringe behovet for kommunal hjælp.

Velfærdsteknologi og digitale løsninger kan frigøre ressourcer, styrke kvaliteten og skabe mere tid til nærvær i ældreplejen. Her kan frivillige og pårørende være med til at understøtte borgernes digitale mestring fx gennem støtte til at lære at bruge teknologien. Det kan være en væsentlig forudsætning for, at borgerne kan anvende velfærdsteknologiske løsninger og dermed opretholde selvstændighed i eget hjem. I Greve er Ældresagen en væsentlig kraft i den henseende.

Endelig kan civilsamfundets bidrag til fællesskaber og relationer have en forebyggende effekt i forhold til ensomhed, funktionstab og mistrivsel. Dette kan være med til at reducere behovet for kommunale ydelser og understøtte målsætningen om, at borgerne kan klare sig selv i længere tid.

Prøvehandling

Da budgetanalyserne er et konkret værktøj til at realisere udviklingsretninger og arbejdet med reformer og politikker er der i denne analyse fokus på ældre- og børn-/unge-områderne som potentielle emner for øget samspil med civilsamfundet konkretiseret i prøvehandling. Prøvehandling tjener i denne sammenhæng både som eksempel på en ny tilgang til at samarbejde med civilsamfundet, hvor kommunen inviterer civilsamfundet til at byde ind med forslag til aktiviteter og løsninger og som eksempel på, hvordan der kan arbejdes på nye måder med velfærdsrelaterede problematikker.

Der planlægges prøvehandling inden for de to områder:

- *Hjælp og støtte til familier berørt af ufrivilligt skolefravær:* Familier, hvor der er børn eller unge som ikke trives og har længerevarende fravær fra skolen, er udfordret på flere fronter. Civilsamfundet kan supplere den tværfaglige helhedsorienteret indsats, som er nærmere beskrevet i budgetanalysen *Yderlige indsats, der understøtter tidlig indsats på børne- og ungeområdet, tabt arbejdsfortjeneste* ved at bidrage med hjælp til familierne baseret på den enkelte families behov og ønsker. De frivilliges indsatser skal tilrettelægges i et samarbejde med familien og med afsæt i de frivilliges interesser og kompetencer. Prøvehandlingen sker i samarbejde med Boomerang-ordningen, som iværksættes fra det kommende skoleår.
- *Reducere ulighed i sundhed hos borgere i almene boligområder med et forebyggende sigte:* Tal fra Sundhedsprofilerne viser, at der er flere

sundhedsudfordringer blandt borgere, der bor i boligsociale områder end hos borgere, der bor i andre boligformer. Blandt andet har 30% en stillesiddende fritid vs. 17% i ikke almene boliger og scorer generelt højere på parametre som overvægt, mental sundhed og trivsel. Hjemmepleje og de boligsociale medarbejdere kan samarbejde om opsporing af borgere, der kan have gavn af at deltage i et fællesskab. Prøvehandling undersøges i samarbejde med Frivilligcenter Greve og Boligselskabet SydVest og der arbejdes indledningsvist med at bygge videre på og udbrede succes med stolemotion for primært ældre borgere med meget begrænset bevægelighed. Stolemotion foregår i et samarbejde mellem frivillige, Ældre Sagen og Boligselskabet SydVest.

Succeskriterier og forventet effekt

Succeskriterier:

- Der er identificeret nøglefaktorer og forudsætninger for hvordan samspil med civilsamarbejdet kan supplere de kommunale velfærdsydelser
- Konkrete eksempler indenfor udviklingsretningerne *Ældre og sundhed i fællesskab* og *Læring og trivsel for alle børn*, hvor samspillet med civilsamfundet kan udvides eller etableres
- Input til Byrådet om dets rolle ift. samspil og forventningsafstemning med civilsamfundet.

Forventet effekt/ økonomisk konsekvens

Budgetanalysen leverer et indledende grundlag til at invitere borgere til en inddragende proces til at give deres besyv til udarbejdelse af en civilsamfundsstrategi.

Der har frem til nu ikke været eksempler på, at frivillige har overtaget opgaver fra ansat personale eller dokumenteret har frigivet tid til løsning af andre opgaver, og det er vanskeligt at kvantificere det økonomiske potentiale ved øget samspil med civilsamfundet. Civilsamfundet kan derimod bidrage med det ekstra, som kommunen ikke kan, og bidrage til at løfte borgeres trivsel og livskvalitet og reducere ensomhed med en sundhedsfremmende effekt. Samarbejdet med civilsamfundet bidrager dermed indirekte til indfrielse af økonomiske potentialer.

Ifølge Ældresagen og organisationen SIND estimeres det, at ensomhed hvert år koster samfundet mindst 8 mia. kr. Gevinsten ligger primært i det forebyggende arbejde, som på sigt udskyder eller reducerer behovet for kommunale ydelser som fx kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, førtidspension, specialtilbud og lønnet støtte til udsatte borgere.

Budgetpåvirkning

Der kan afsættes midler til udarbejdelse af en politisk vedtaget civilsamfundsstrategi i 2027, der formuleres i dialog og med involvering af borgere for at forventningsafstemme og tilvejebringe et retningsanvisende grundlag for styrket samarbejde med civilsamfundet.

Der kan afsættes midler til dedikerede ressourcer centralt i Kultur- og Fritid med 1 årsværk fra 2027 og fremover til at arbejde tværgående indad og udad til - med en kombination af strategisk og praksisnær funktion for at understøtte, koordinere, skabe rammer for og vedligeholde samarbejdsstrukturer og udvikle civilsamfundssamarbejdet.

Mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Civilsamfundsstrategi	0,25	0	0	0
Et årsværk i Kultur & Fritid	0,78	0,78	0,78	0,78
Akkumuleret budgetpåvirkning	1,03	0,78	0,78	0,78

Tabel 1 Budgetpåvirkning; investering

Mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Civilsamfunds bidrag til forebyggende indsats for ældre	0	0	0,11	0,22
Akkumuleret budgetpåvirkning	0	0	0,11	0,22

Tabel 2 Budgetpåvirkning; gevinster

Fremadrettet tidsplan

Planlægge og gennemføre prøvehandlinger i samarbejde med relevante civilsamfundsaktører som fx Frivilligcenter Greve, Boligselskabet SydVest og boligforeninger.

Fortsætte samarbejdet med Frivilligcenteret og invitere civilsamfundsaktører indenfor i samarbejdet om at finde fælles løsninger og sammen skabe mere velfærd for borgerne i Greve Kommune.

Sammenfatning (konklusioner/delresultater og potentialer)

For at kunne udvide samspillet med civilsamfundet og få en tydeligere forventningsafstemning med borgerne kommer analysen med nedenstående anbefalinger. Anbefalingerne er grundlæggende forudsætninger for at kunne realisere nuværende og

kommende lovgivning og langsigtede potentialer, som på sigt vil spare kommunen ressourcer på kompenserende indsatser.

- Politisk, strategisk og ledelsesmæssig opbakning til at byde civilsamfundet indenfor og være med til at definere opgaver og finde løsninger: Det kan fx ske ved at Byrådet aktivt går i dialog og tydeliggør ønsket og behovet for samtale og ideer fra civilsamfundet til, hvor og hvordan samspillet kan udvides. Herunder at administrationen bidrager med at konkretisere områder indenfor udviklingsretningerne, hvor samspil med civilsamfundet giver bedst mening/kan give stor værdi. Se samarbejdet med civilsamfundet som en fremtidssikring.
- At frivillige organisationer og borgere oplever og får en tydelig indgang til at yde frivilligt arbejde i samarbejde med Greve Kommune: Der skal findes en bæredygtig og motiverende balance mellem at invitere civilsamfundet indenfor og være med til at finde løsninger og bidrage til at skabe livskvalitet og trivsel på den ene side og på den anden side give civilsamfundet konkrete ideer til, hvilke aktiviteter/fagområder, de kan bidrage til.
- Mere bæredygtig og effektiv organisering af samarbejdet på tværs af Greve Kommune og mellem kommunen, Frivilligcenter Greve og frivilligforeningerne. Uden en tydelig organisering bliver samarbejdet med civilsamfundet personafhængigt, sporadisk og sårbart. Frivilligcenter Greve har kompetencer, erfaringer, men begrænsede ressourcer til at bygge bro og skabe stærke bånd til civilsamfundet. Greve Kommunes organisation har brug for at etablere en tydeligere og stærkere organisering jf. nedenstående anbefaling. En tværgående organisering kan være med til at sikre, at der udgås parallelle indsatser og potentielt tab af sammenhæng og handlekraft på tværs.
- Frivillighed er gratis, men samarbejdet med frivillighed koster og kræver investering i de strukturer, kompetencer og brobygningsfunktioner, der er nødvendige for at realisere potentialerne, der ligger i samarbejdet.

Anbefaling til det videre arbejde

➤ *Politisk besluttet strategi for samarbejde med civilsamfundet*

Implementering af et udvidet og tættere samarbejde med civilsamfundet om lokal velfærd kan hjælpes på vej gennem udarbejdelse af en politisk besluttet strategi.

Det anbefales, at Byrådet inviterer civilsamfundsorganisationer med rundt om bordet i en samskabende proces for dels at bygge videre på den gensidige forventningsafstemning om civilsamfundets rolle og bidrag, modning og mobilisering, som fremtidens velfærd kræver og dels for at skabe større forankring. Budgetanalysen anbefaler at der i 2027 prioriteres 0,25 mio. kr. til primært borgervendte aktiviteter.

Med denne tilgang vil praksis med at invitere civilsamfundet ind til at finde fælles løsninger være skudt i gang.

➤ *Dedikerede ressourcer til samarbejdet med civilsamfundet*

En succesfuld implementering af strategien forudsætter, at der afsættes kompetencer og dedikerede ressourcer til brobygning og partnerskabsudvikling. Dette er afgørende for at styrke samarbejdet med civilsamfundet og skabe bæredygtige fællesskaber, der understøtter borgernes trivsel og den lokale velfærd. Sammenlignelige kommuner har typisk afsat ressourcer svarende til to årsværk til denne opgave, som ligger udover det der på nuværende tidspunkt er ressourcer til i Greve Kommunes Kultur- og fritidsteam. Budgetanalysen anbefaler udvidelse med 1 årsværk fra og med 2027, hvilket forventes at kræve 0,78 mio. kr. pr år.

MED-inddragelse

HovedMED er repræsenteret i budgetanalysen og understreger, at medarbejderne på de enkelte arbejdspladser skal involveres i dialog med frivillige om, hvilke aktiviteter civilsamfundet med fordel bidrager til eller involveres i.

HovedMED har drøftet behov og muligheder for, at frivillige kan bidrage med kernevelfærd og vurderer, at det umiddelbart er lettere, at få øje på muligheder på ældreområdet og andre velfærdsområder end på børn- og ungeområdet, hvor det vurderes at være mere problematisk.